

จากสถานการณ์ดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ ได้มีการดำเนินการจัดทำมาตรการการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม กำกับ ดูแล โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มนักศึกษาและบุคลากรของคณะฯ มาตลอด

ในช่วงปีการศึกษา 2563-2564 โดยอ้างอิงจากมาตรการการจัดการของภาครัฐ และของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดูแลบริการนักศึกษาและบุคลากรของคณะฯ มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายใน และพัฒนาระบบบุคลากรอันเป็นพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาในด้านอื่นๆที่สำคัญ ภายใต้หลักการ “UNITY” (U=Uncertainty / N=Network / I=Inspire / T=Tell&Talk Teamwork / Y=Year around) ให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาและบุคลากร ได้อย่างตรงจุด รวดเร็ว มีคุณภาพ เทียบเท่าสากล ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่ การผลิตบัณฑิตพยาบาลในยุควิถีใหม่ โดยมี 2 เป้าหมาย ได้แก่ 1) บริการมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของนักศึกษาและบุคลากร 2) การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ โดยพัฒนาช่องทางการรับบริการที่รวดเร็วและง่ายขึ้น โดยเฉพาะในสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉิน รวมถึงความพร้อมของคณะทำงานในการให้บริการที่สามารถสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักศึกษาและบุคลากรที่ต้องการรับบริการได้อย่างทันทีทันใด และแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานโดยเท่าเทียมกัน อย่างรอบคอบ มุ่งมั่น และเต็มใจที่จะดูแลช่วยเหลือ ทำให้เกิดความมั่นใจในการให้บริการของคณะทำงาน

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้านมาตรการการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

☐ ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

☐ ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University

(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

☒ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

☒ เจ้าของความรู้/สังกัด คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ อาจารย์ที่ปรึกษา คณะพยาบาลศาสตร์

☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ *

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย การเรียนการสอน และการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล และอาจส่งผลต่อการจบการศึกษาตามกำหนดของนักศึกษา คณะอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์จึงร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อ

ไวรัสโควิด -19 ประกอบด้วย คณบดีและผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารคณะ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเพื่อรับทราบนโยบาย ร่วมวางแผนการดำเนินงานและมอบหมายบทบาทหน้าที่ในแต่ละส่วนงาน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานและบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการรายวิชา และกิจกรรมทุกส่วนให้สอดคล้องกับนโยบายในทุกระดับในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด -19 โดยมีแผนการดำเนินงานในหลายประเด็น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึง การบริหารจัดการ ฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

1. จัดทำแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในคณะฯ ในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 เพื่อวางแผนดำเนินโครงการ และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของบุคลากรจำแนกตามระดับการดำเนินงาน

2. สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้ สำรวจข้อมูลความพร้อมและความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาและคณาจารย์ในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19

3. จัดทำประกาศ ระเบียบ และแนวปฏิบัติการดำเนินการ ภายในคณะฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและบริหารจัดการเกี่ยวกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19) โดยมีการออกประกาศต่างๆ เช่น แนวปฏิบัติเมื่อพบการติดเชื้อหรือเมื่อเป็นกลุ่มผู้สัมผัส แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ภายหลังสิ้นสุดการปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละภาคการศึกษา หนังสืออนุญาตของผู้ปกครองให้นักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลและแหล่งฝึก เป็นต้น

4. ด้านอาคารสถานที่ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในบริเวณอาคารพื้นที่ใช้สอยภายในคณะ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียนปฏิบัติการ ลิฟท์ ลานกิจกรรม รวมทั้งการพัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับคณาจารย์ นักศึกษา บุคลากร และผู้เข้ามาใช้บริการในคณะ โดยมีฝ่ายงานที่รับผิดชอบคือ ฝ่ายอาคารและสถานที่ และงานแม่บ้าน

5. ด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ เครื่องสแกนอุณหภูมิร่างกาย เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย และอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์และนักศึกษา เป็นต้น โดยมีส่วนงานที่รับผิดชอบคือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายอาคารและสถานที่ หน่วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานแม่บ้าน

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน *

ระยะดำเนินการ การปฏิบัติด้านการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีดังนี้

1. จัดประชุมชี้แจงและเผยแพร่ข้อมูลที่จำเป็น โดยคณะฯจัดประชุมชี้แจงต่อคณาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด -19 รวมทั้งแผนการดำเนินงานการบริหารจัดการความ

เสี่ยง การจัดการเรียนการสอน แก่คณาจารย์และบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จัดประชุมออนไลน์ผ่าน Zoom ประชาสัมพันธ์ผ่าน Line หรือ Facebook เป็นต้น

2. หากพบผู้ติดเชื้อเข้าข่าย (ATK ผลบวก) และผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ให้บันทึกข้อมูลใน Google form ที่ทางคณะจัดทำขึ้น
3. แจ้งแนวทางการปฏิบัติหลังทราบผลตรวจ ATK โดยใช้แนวปฏิบัติของคลินิกเวชกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต และประสานส่งต่อข้อมูลตามขั้นตอนของทางมหาวิทยาลัย เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบการรักษา
4. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยของนักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรภายในคณะมีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ดังนี้

(1) มีแนวปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติตัวภายในคณะ

(2) มีระบบการคัดกรองบุคคลก่อนเข้าอาคารโดยการวัดอุณหภูมิร่างกายทุกคน และบันทึกข้อมูลลงในระบบ ไทยชนะ

(3) มีการจัดเตรียมแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือในทุกห้องเรียน

(4) มีการจัดเก้าอี้ในห้องประชุม ห้องเรียน ที่มีการเว้นระยะห่างทางสังคม

(5) มีสื่อวิดีโอ แผ่นป้าย สำหรับประชาสัมพันธ์การปฏิบัติตัวที่ถูกต้องตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ในทุกห้องเรียน

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่ *

ระยะหลังจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 เป็นระยะของการเข้าสู่วิถีปกติใหม่ หรือ new normal ในช่วงปีการศึกษา 2564 คณะพยาบาลศาสตร์ ยังคงตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยยังมีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ทั้งของมหาวิทยาลัยรังสิต และมาตรการของภาครัฐ และได้มีการทบทวนแนวทางการดำเนินการที่มีการดำเนินงานในช่วงที่มีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของสังคมปกติวิถีใหม่ โดยในแต่ละด้านได้มีการทบทวนและดำเนินงานดังนี้

1. พัฒนาและขยายช่องทางการสื่อสารสำหรับนักศึกษา คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในแต่ส่วนงานที่หลากหลายช่องทาง เช่น Line ขึ้นปี Facebook เพื่อสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจำเป็นเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ที่ทันสมัย

2. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (Infographics) เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าคณะฯ และเผยแพร่ให้กับคณาจารย์ บุคลากรภายในคณะฯและนักศึกษาเข้ารับทราบในหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์คณะฯ Facebook คณะฯ และLine เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่เป็นไปตามมาตรการของมหาวิทยาลัยรังสิต
3. จัดทำระบบคัดกรองสุขภาพสำหรับนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรในคณะฯ เพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโควิด 19 ทั้งภายในคณะฯและการฝึกปฏิบัติงานบนแหล่งฝึก

ซึ่งสามารถสรุปความสำเร็จ การบริหารจัดการ ฝ่าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ได้จากคำว่า “UNITY”

U = Uncertainty สถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นสิ่งท้าทายที่ทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการ ฝ่าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคในกลุ่มนักศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มที่จำเป็นต้องฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและในโรงพยาบาลแหล่งฝึก

N = Network & Teamwork การพัฒนาระบบการฝ่าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะเกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีทีมเวิร์คที่ดี ทุกคนร่วมใจ คณะและมหาวิทยาลัยสนับสนุน และมีพันธมิตรช่วยเหลือ

I = Inspiration การที่อาจารย์ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญที่ต้องเปลี่ยนแปลงและดำเนินการตามระบบที่วางไว้ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ในการทำงานร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จ

T = Tell & Talk (communication) การสื่อสารให้ทุกคนในคณะฯ เข้าใจตรงกัน จะช่วยให้การดำเนินงานราบรื่นและเป็นไปตามแผนที่วางไว้

Y = Year-around (continuity) แม้โรคโควิด-19 จะถูกปรับให้เป็นโรคประจำถิ่นแต่ยังคงมีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เมื่อพบปัญหา ต้องร่วมคิด และปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice *

จากการได้ลงมือปฏิบัติการบริหารจัดการ ฝ่าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ท่ามกลางการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่ยังไม่รู้จะสิ้นสุดเมื่อไร ผู้ปฏิบัติได้พบองค์ความรู้ใหม่ คือ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการด้านมาตรการการดำเนินงานฝ่าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถจัดกระทำได้อย่างหลากหลาย มีความยืดหยุ่น พร้อมปรับให้เข้ากับทุกสถานการณ์ อาจมีการจัดตั้งหน่วยบริการดูแลในช่วงภาวะวิกฤติ การเพิ่มช่องทางให้นักศึกษาและบุคลากร ได้ประสานขอความช่วยเหลือในรูปแบบใหม่ การติดต่อระหว่างบุคคลที่จะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

สิ่งต่างๆ ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น น่าจะถือเป็นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดวิถีชีวิตใหม่ (new normal) อย่างแท้จริง ซึ่งนอกจากจะเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อแล้ว ยังเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้แทนรูปแบบเดิม คิดว่าน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงให้ทุกคนเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีได้มากขึ้น

นอกจากนี้ อาจมีการเพิ่มมาตรการต่างๆ ในเชิงระบบ เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิดวิถีชีวิตใหม่ (new normal) เช่น ควรเพิ่มและให้มีการเบิกจ่ายค่าบริการ Internet ของบุคลากรที่ทำงานที่บ้าน (Work from Home) ได้ ควรมีการปรับรูปแบบการทำงานใหม่ของแต่ละหน่วยงาน

สำหรับข้อดีที่ได้จากสถานการณ์โควิด คือ ทำให้เห็นความมีน้ำใจของเพื่อนร่วมงาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันของนักศึกษามากขึ้น ทำให้มีการพัฒนางานด้านการสื่อสาร online มากขึ้น ควรเตรียมความพร้อมในสถานการณ์สำหรับนักศึกษาและบุคลากรมี เรื่องข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ มีการพัฒนาการทำงานผ่าน online มากขึ้นและทุกคนสนใจการทำงานผ่าน online มากขึ้น นอกจากนี้เรายังได้เรียนรู้ระบบการระบาดของโรคติดต่อ ในอนาคตมากขึ้น มีการวางแผนเมื่อเกิดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ต่างๆ มีทักษะในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนมีการวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ที่ดีขึ้น ทำให้ทุกคนที่มีการปรับตัว มีเงื่อนไขการทำงานน้อยลงสามารถทำงานได้ทุกที่ สามารถทำงานได้หลายอย่าง มีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีมากขึ้น รู้จักการป้องกันโรคติดต่อมากขึ้น มีประสบการณ์เรื่องโรคระบาดมากขึ้น

* ข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาจากแบบฟอร์มรายงานการดำเนินโครงการของสำนักงานวางแผนได้ ในกรณีที่โครงการที่ดำเนินการมีประเด็นความรู้ที่สำคัญซึ่งนำมาใช้ในโครงการ